

Мінчук Дарія Миколаївна,
курсант навчальної групи ФЕПБ-741
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: завідувач
кафедри ФЕБ, кандидат
юридичних наук, доцент
Санакоєв Дмитро Борисович

ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Матеріали оперативно-розшукової діяльності (далі – ОРД), як зазначається в п. 1 ч. 1 ст. 10 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», використовуються «як приводи та підстави для порушення кримінальної справи або проведення невідкладних слідчих дій» [1]. Із терміну цієї норми випливає, що матеріали ОРД можуть бути як підставами для проведення окремих слідчих дій, так і використовуватися з організаційно-тактичною метою, що дозволяє ретельно підготуватися до проведення слідчих дій, забезпечити їх своєчасне й успішне проведення. Наприклад, матеріали ОРД дають можливість правильно визначити час і місце проведення певної слідчої дії, коло її учасників і необхідні технічні засоби, послідовність її проведення, наявність потреби в залученні відповідних оперативно-розшукових сил та засобів тощо.

Оперативний підрозділ повинен направляти правильно процесуально оформленні матеріали щодо результатів ОРД, які є підставами для внесення в ЄРДР. Згідно з положеннями ст. 214 КПК України, матеріали ОРД можуть бути використані для початку кримінального провадження як підстави для проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій або під час їх проведення [2].

Матеріали ОРД, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб і груп осіб, отримані оперативними підрозділами з дотриманням вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», можуть використовуватися в кримінальному провадженні як докази (ч. 2 ст. 99 КПК України), на нашу думку, є підставою отримання дозволу на проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій щодо кримінального провадження. Відповідно до положень ст. 214 КПК і ч. 2 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», працівник оперативного підрозділу в разі викриття ознак злочину або осіб чи груп, що їх учиняють, під час реалізації завдань ОРД, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали до слідчого органу для початку та здійснення кримінального провадження [1].

Учені, які вивчали проблему використання результатів ОРД у

розслідуванні злочинів, вважають, що в основі рішень, пов'язаних із підготовкою та проведенням окремих слідчих дій, матеріали ОРД не лише можуть, а й повинні бути використані [2].

Опитування слідчих також показало, що 78% із них вважають можливим використовувати результати ОРД як підстави проведення певних слідчих дій. Виходячи з підстав для проведення слідчих дій, визначених у відповідних нормах КПК України, можемо зробити висновок, що для всіх слідчих дій, які спрямовані на отримання доказів, підставами можуть слугувати не лише докази, а й інформація, отримана в процесі ОРД, але це вже будуть фактичні підстави. Однак умовами використання матеріалів ОРД є отримання їх у встановленому законом порядку з джерел, які заслуговують на довіру, виключають їх розшифровку й формують у слідчого внутрішнє переконання щодо можливості й необхідності прийняття рішення про проведення певних слідчих дій.

На основі викладеного варто зазначити, що використання матеріалів ОРД у кримінальних провадженнях щодо злочинів із застосування слідчим та оперативним працівником відповідних спеціальних теоретичних знань і практичних навичок щодо процесуального забезпечення й використання механізмів і результатів негласних слідчих (розшукових) дій є ефективним заходом, необхідним для успішного проведення досудового розслідування щодо конкретних кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел:

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
2. Кузьмічов В.С. Слідча діяльність: характеристика та напрямки удосконалення / В.С. Кузьмічов, Ю.М. Черноус. – К.: НАВСУ, 2005. – 324 с.
4. Шейфер С.А. Следственные действия. Система и процессуальная форма / С.А. Шейфер. – М.: Юрлитинформ, 2001. – 208 с.

Москаленко Олексій Ярославович,
курсант 3 курсу, спеціальність 081 «Право»

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: д.е.н., доцент, Паршин Юрій Іванович
професор кафедри фінансово-економічної безпеки ДДУВС*

РОЗОСЕРЕДЖЕНІСТЬ ОБЛІКУ ЯК СКЛАДОВА ЛАТЕНТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

В Україні дуже гостро стоїть питання боротьби з економічною злочинністю, оскільки в економіці України присутня дуже велика частка тіньового сектору економіки та корупції, що негативно впливає на загальноекономічний розвиток держави та рівень життя її населення в цілому. Економічна злочинність зазвичай є латентною, тому дуже велику роль у боротьбі з нею відіграє інформаційно-аналітичне забезпечення органів та